[2025] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 450: 2025 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 325

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਾਵਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਵਿਟਲ ਗੁਰੂਦਾਸ ਪਾਈ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ

ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 13999 ਆਫ 2024)

05 ਮਾਰਚ 2025

[ਪੰਕਜ ਮਿਥਲ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕਰੋਲ,* ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁੱਖ ਨੋਟ

ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ - ਜਦੋਂ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ - ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ -ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਸਥਿਤ: ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਜੁਲਾਈ 2007 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਸਤ 2007 ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ -ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 2007 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ - ਆਦੇਸ਼ XXXIX ਨਿਯਮ 2A ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ/ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 2011 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਭਾਵ, ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਜੇਕਰ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਸਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ - ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908 - ਜਾਂ. XXXIX R. 2A. [ਪੈਰਾ 6, 11, 12, 14]

ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ਾ - ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ - ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ:

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਾਵਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ
ਵਿਟਲ ਗੁਰੂਦਾਸ ਪਾਈ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ

ਸਥਿਤ: ਇੱਕ ਵਕੀਲ-ਮੁਵੱਕਿਲ ਰਿਸ਼ਤਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 9]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸਮਈ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਬਿੰਦੂ ਖਾਨ [1998] ਸਹਾਇਤਾ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 244: (1998) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 59; ਵਾਂਡਰ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਐਂਟੈਕਸ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ। ਲਿਮਿਟੇਡ (1990) ਸਪਲਾਈ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 727; ਰਮਾਕਾਂਤ ਅੰਬਾਲਾਲ ਚੋਕਸੀ ਬਨਾਮ ਹਰੀਸ਼ ਅੰਬਾਲਾਲ ਚੋਕਸੀ, 2024 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ 3538; ਦਲਪਤ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਸਿੰਘ [1991] Supp. 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 472 : (1992) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 719; ਕੰਵਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ [2011] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 972 : (2012) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 307; ਕੋਕੰਡਾ ਬੀ. ਪੁੰਦਾਚਾ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਡੀ. ਗਣਪਤੀ [2011] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 417 : (2011) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 600; ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. v. ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਐਨ. [1994] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 348 : (1994) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 204; ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਕੋਆਪ.ਗਰੁੱਪ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਬਲਵਾਨ ਸਿੰਘ [2015] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 616: (2015) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 373; ਬਾਰ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਇਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਕਮਿਊਨੀਕੇਬਲ ਡਿਜ਼ੀਜ਼ (2024) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 430; ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਅਸੈਂਬਲੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [1998] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 795: (1998) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 409 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ, 1971; ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ; ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ; ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ; ਜਾਂ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908 ਦਾ XXXIX R. 2A; ਸਿਵਲ ਅਵੱਗਿਆ; ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਸਬੰਧ; ਮੁਵੱਕਿਲ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ; ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ; ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 13999 ਆਫ 2024, ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 23.02.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬੰਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਐਮਐਫਏ ਨੰਬਰ 7055 ਆਫ 2013 ਵਿੱਚ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ:

ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਐਸ ਹੇਗੜੇ, ਰਾਜੀਵ ਸਿੰਘ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ:

ਵਿਕਰਮ ਹੇਗੜੇ, ਅਭਿਨਵ ਹੰਸਰਮਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਸੰਜੇ ਕਰੋਲ ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲ 23 ਫਰਵਰੀ 2021/16 ਮਾਰਚ, 2021 ਨੂੰ ਬੰਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਭਿੰਨ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7055/2013 (ਸੀਪੀਸੀ) ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਦਾਲੇ), ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ, ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਦੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਨੁਕੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਲਿਆ। ਹੁਣ ਅਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਮੂਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ।

2. ਅਪੀਲ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਰੈਜ਼ਿਊਮੇ ਇਹ ਹੈ:

2.1 ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2007 ਦੇ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 4191 ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਸਨ ਜੋ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2004 ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ, ਭਾਵ, 'ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਕਾਸ ਸਮਝੌਤਾ' ਨੂੰ "ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ"। ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ JDA 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਟਰਨਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2.2 ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਰਮਾਣ 31 ਅਕਤੂਬਰ 2006 ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। JDA ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ 23 ਮਾਰਚ 2007 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਾ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

---

1 'ਜੇਡੀਏ', ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ

2.3 ਲੀਮਡ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 2 ਜਨਵਰੀ 2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸਾਰੀ JDA ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸਾਰੀ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2.4 ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੋ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ, ਭਾਵ, 11 ਜੁਲਾਈ 2007 ਅਤੇ 13 ਅਗਸਤ 2007 ਨੂੰ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇੰਟਰਲੋਕਿਊਟਰੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 19082 ਦੇ ਆਰਡਰ XXXIX ਨਿਯਮ 2A ਦੇ ਤਹਿਤ 2011 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 38।

2.5 ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ:
"1) ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਅਤੇ 17.11.2007 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ?

2) ਕਿਹੜਾ ਹੁਕਮ?"
2.6 ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੰਡਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਵਮਾਨਨਾ ਐਕਟ, 1971 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਅਵਮਾਨਨਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ:
"38. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ 10 ਫੋਟੋਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਜੇ ਵੀ ਖਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪਈ ਹੈ। ਪਰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫਲੈਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਧੂਰਾ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ/ਵਿਰੋਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

---

2 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.'

39. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿੰਦੂ ਨੰ. 1 ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

40. ਬਿੰਦੂ ਨੰ. 2: ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹਾਂ:

ਆਰਡਰ

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ XXXIX ਨਿਯਮ 2A ਅਤੇ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਸਿਵਲ ਵਿਭਿੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨ (I.A. ਨੰ. 3) ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਆਪ ਚੁੱਕਣਗੀਆਂ।"

2.7 ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7055 (CPC) ਰਾਹੀਂ ਆਰਡਰ XLII। ਨਿਯਮ 1(r) ਦੇ ਅਧੀਨ CPC ਦੇ 104(i) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਹੈ।

ਇਮਪੁਗਨਡ ਫੈਸਲਾ

3. ਆਰਡਰ XXXIX ਨਿਯਮ 2A ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਬਿੰਦੂ ਖਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਸਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵੀ R.F.A.No.592/2017 ਵਾਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ।

---

3 (1998) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 59

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਾਵਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ
ਵਿਟਲ ਗੁਰੂਦਾਸ ਪਾਈ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ

3.1 ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 11 ਜੁਲਾਈ 2007 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਥੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਮੋ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ:

"ਹੇਠਾਂ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ"

3.2 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋ ਤਰੀਕਾਂ 13 ਅਗਸਤ ਅਤੇ 17 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ, ਪੈਰੇ 26 ਤੋਂ 28 ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"26। ਫਿਰ ਮਾਮਲਾ 13.08.2007 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 13.08.2007 ਨੂੰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੈਮੋ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਹੇਠਾਂ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ।"
3.2 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋ ਤਰੀਕਾਂ 13 ਅਗਸਤ ਅਤੇ 17 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰੇ 26 ਤੋਂ 28 ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"26. ਫਿਰ ਮਾਮਲਾ 13.08.2007 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 13.08.2007 ਨੂੰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੈਮੋ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"ਹੇਠਾਂ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

27. ਫਿਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 17.11.2007 ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। 17.11.2007 ਨੂੰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ:

"ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਅੱਜ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਦਈਆਂ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। I.A. I ਅਤੇ II ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ 1 ਤੋਂ 3 ਅਗਲੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। IA I ਅਤੇ II ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 89 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ। 08.12.2007 ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ।"

28. ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। 17.11.2007 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ Exs.P3 ਤੋਂ P5, Ex.P7 ਤੋਂ P13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:
Ex.P3-19.11.2007 Ex. P4-03.12.2008
Ex.P5-01.07.2008 Ex.P7-15.06.2009
Ex.P8-06.08.2008 Ex.P9-13.12.2011
Ex.P10-19.11.2007 Ex.P11-01.07.2008
Ex. P12-03.12.2008 Ex. "P13-15.06.2009"
3.3 ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

3.4 16 ਮਾਰਚ 2021 ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 3, ਅਰਥਾਤ, ਚਲਸਾਨੀ ਆਰ.ਬੀ., ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ, ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਿਵਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2, ਅਰਥਾਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਾਵਣਿਆ ਸੀ., ਇੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮੁਦਈ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ। ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ। ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਾਵਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ
ਵਿਟਲ ਗੁਰੂਦਾਸ ਪਾਈ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ

ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ

4. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ:

ਏ) ਆਰਡਰ XXXIX ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਅਧੂਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਬੀ) ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਸੰਬੰਧੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੀ) ਅਦਾਲਤ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਜਾਂ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡੀ) ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ, ਇਸ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ।

5. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਘੋਖਿਆ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਕੁਝ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਾਅਦਾ 11 ਜੁਲਾਈ 2007 ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 13 ਅਗਸਤ 2007 ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 17 ਨਵੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਇਸਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ XXXIX ਨਿਯਮ 2A ਦੇ ਤਹਿਤ 2011 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ/ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2 ਅਗਸਤ 2013 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 2 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

7. ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੈਦ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਰਡਰ XXXIX ਨਿਯਮ 1, ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 2A ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

7.1 ਵੈਂਡਰ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਐਂਟੈਕਸ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

9."....

"...ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਸੱਟ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁਦਾਲੇ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੱਟ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ' ਕਿੱਥੇ ਹੈ।"

14. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਾਂ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਮਨਘੜਤ ਜਾਂ ਵਿਪਰੀਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

---

4 (1990) ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 727

ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏਗੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਉਲਟ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ। ਜੇਕਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗਜੇਂਦਰਗੜਕਰ, ਜੇ. ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼ (ਮੈਸੂਰ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੋਥਨ ਜੋਸਫ਼ [(1960) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 713: AIR 1960 SC 1156]: (ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 721) ਵਿੱਚ

"... ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸਕਾਉਂਟ ਸਾਈਮਨ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਲਸ ਓਸੈਂਟਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਝਾਨਾਟਨ [1942 AC 130] ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ '... ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟਾਉਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।"

ਅਪੀਲੀ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਟਾਲਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)

7.2 ਰਮਾਕਾਂਤ ਅੰਬਾਲਾਲ ਚੋਕਸੀ ਬਨਾਮ ਹਰੀਸ਼ ਅੰਬਾਲਾਲ ਚੋਕਸੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਦਲਪਤ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

7.3 ਕੰਵਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"17. ਆਰਡਰ 39 ਨਿਯਮ 2-ਏ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਰਫ ਉੱਥੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ/ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁਕਮ ਉਹ ਸੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ 39 ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਰਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਰਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੇਸ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਵੇਖੋ ਏ.ਆਰ. ਸਿਰਕਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਸਟੇਟ [1993 ਪੂਰਕ (2) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 734: 1993 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 896: (1993) 24 ਏ.ਟੀ.ਸੀ. 832], ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਐਸ.ਆਰ.ਟੀ.ਸੀ. [1995 ਪੂਰਕ (2) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 726: 1995 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 1018: (1995) 30 ਏ.ਟੀ.ਸੀ. 317], ਆਰੀਆ ਨਗਰ ਇੰਟਰ ਕਾਲਜ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾੜੀ [(1997) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 388: 1997 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 967: ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1997 ਐਸ.ਸੀ. 3071], ਜੀ.ਟੀ.ਸੀ. ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [(1998) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 376: ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1998 ਐਸ.ਸੀ. 1566] ਅਤੇ ਜੈਪੁਰ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ v. ਸੀ.ਐਲ. ਮਿਸ਼ਰਾ [(2005) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 423]।)

18. ਜੇਕਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਅ ਆਰਡਰ 21 ਨਿਯਮ 32 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਾਂਸੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਜੋੜ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਲਟ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਹੈ। ਆਰਡਰ 39 ਨਿਯਮ 2-ਏ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਆਰਡਰ 21 ਨਿਯਮ 32 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 1971 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਸਮਾਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹਨ, ਅਪਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 39 ਨਿਯਮ 2-ਏ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।"

---

5. 2024 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ 3538 6. (1992) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 719 7. (2012) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 307

7.4 ਸਮੀ ਖਾਨ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

"12. ਪਰ ਆਰਡਰ 39 ਦੇ ਨਿਯਮ 2-ਏ ਅਧੀਨ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਮਿਟਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕੁਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ? ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕੁਰਕੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਰਕੀ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।"

8. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਸ ਬਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

9. ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ 'ਤੇ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ ਕਿ ਉਸਨੇ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਤੁਰੰਤ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਵਾਅਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

9.1 ਕੋਂਕੰਡਾ ਬੀ. ਪੁੰਡਾਚਾ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਡੀ. ਗਣਪਤੀ, ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"12. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਵਕੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇ।

ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਵੱਕਿਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਤਿ-ਚੰਗੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ।

14. ਉਪਰੋਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਕੀਲ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਰਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਸਾਰੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਗਾਹਕ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ। ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।"

9.2 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਯੂ.ਪੀ. ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਸਟੇਟ ਲਾਅ ਅਫਸਰਜ਼ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"14. ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੇਵਾ-ਮੁਖੀ ਪੇਸ਼ਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਪੂਰਵਜ ਇੱਕ ਬੁਲਾਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋੜਵੰਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਕੀਲ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਕੀਲ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੇਸ ਲਈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਣ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੰਖੇਪ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀ। ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਵਕੀਲ ਇਸਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਭਿਆਸੀ ਸੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਜ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

---

8. (2011) 12 ਐਸਸੀਸੀ 600

ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 49 ਦੀ ਬਚਤ ਧਾਰਾ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਦੀ ਹੈ।

15. ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੁਵੱਕਿਲ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਛੱਡਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਸੰਖੇਪ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦਾ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਸਦਾ ਮਾਣਯੋਗ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬੁਲਾਰੇ ਹੈ। ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰ ਤੱਥ ਦੱਸਣ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਕੀਲ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਹਾਇਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਵਕੀਲ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।"

9.3 ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਕੋਪ. ਗਰੁੱਪ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਬਲਵਾਨ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਵੀ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਹਨ:

"22. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਏਜੰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਕੀਲਾਂ ਜਾਂ ਏਜੰਟਾਂ ਵਜੋਂ ਮੁਵੱਕਿਲ-ਵਕੀਲ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਵਕੀਲਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਫਰਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਕੀਲ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਕਈ ਵਾਰ ਦੂਜੇ ਏਜੰਟਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੰਗ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਅਥਾਰਟੀ-ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਗਾਹਕ ਲਈ ਰਿਟੇਨਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ-ਮੁਵੱਕਿਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਵਕੀਲ ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਵਾਇਤੀ ਫਰਜ਼ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਜੋ ਏਜੰਟ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਗਾਹਕ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਗਾਹਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗਾਹਕ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ/ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤਕ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਗਾਹਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਧਨ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਟੀਚਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਵਕੀਲ ਦਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਵੱਕਿਲ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਆਚਰਣ, ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਅਸਰ ਸਹਾਇਤਾ ਬਣਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

30. ਸੌਰੇਂਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਤਰੁਬਾਲਾ ਦਾਸੀ [(1929-30) 57 IA 133: (1930) 31 LW 803: AIR 1930 PC 158] ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਚਰਚਾ ਲਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ: (IA ਪੰਨੇ 140-41)

"ਦੋ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜੋੜੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਵਕੀਲ ਦਾ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਇੱਕ ਜੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਦੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਮਾਣ। ਇਹ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਕੀਲ ਦੇ ਉਸਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੂਜਾ, ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਕੀਲ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਉਪਾਅ ਆਪਣਾ ਸੰਖੇਪ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਹੈ।"

(ਦੇਖੋ: ਜਮੀਲਾਬਾਈ ਅਬਦੁਲ ਕਾਦਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਗੁਲਾਬਚੰਦ [(1975) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 609] ਅਤੇ ਸਵੈਨਸਕਾ ਹੈਂਡਲਸਬੈਂਕਨ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਚਾਰਜ ਕਰੋਮ ਲਿਮਟਿਡ [(1994) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 155])

---

9. 1994 (2) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 204

10 (2015) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 373

31. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਾਹਕ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੈਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ, ਗਾਹਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਾਹਕ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕੜੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ।

32. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ; ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਮੁਵੱਕਿਲ ਕਿਸੇ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਵਕੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਕੋਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤਕ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਜਾਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਬਿਆਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜਨ ਲਈ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਵੱਕਿਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਬੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)

9.4 ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਬਾਰ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਇਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਕਮਿਊਨੀਕੇਬਲ ਡਿਜ਼ੀਜ਼" ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਮਿਥਲ ਜੇ.) ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ:

"51. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ:

51.1. ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਏਜੰਟ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਫਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

51.2. ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਰਵਾਇਤੀ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਏਜੰਟ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

51.3. ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਵੱਕਿਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇਣ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

51.4. ਇਹ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰੇ।

51.5. ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਵੱਕਿਲ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਦੂਰ ਤੋਂ, ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

51.6. ਵਕੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਲੌਤਾ ਕੜੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲੇ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

10. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਕੀਲ-ਮੁਵੱਕਿਲ ਸਬੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਪਾਤਰ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

11. ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ, ਜਿਸਦੇ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ, ਜੁਲਾਈ 2007 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ। ਜੇਕਰ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਕਤ ਵਾਅਦਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਵੱਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

12. ਉਸੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, 13 ਅਗਸਤ 2007 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

13. ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"42. ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ "ਜਿਊਰੀ, ਜੱਜ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ" ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜੱਜ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਮ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ

ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। "ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੋਵੇ।"

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

14. ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਸੀ, ਦੀ ਉਮਰ 63 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਲਗਭਗ 68 ਸਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਕੈਦ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਕੀ ਹੁਕਮ ਅਟੱਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 13 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

15. ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਯਾਨੀ 2 ਅਗਸਤ 2013 ਤੋਂ 6% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਸਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਵੀ ਲੱਗੇਗਾ।
ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ